

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (final draft).

Viite:

Imppola, J. (2022). Numismaattisia matkakertomuksia: Prahan rahamuseo. *Numismaatikko*, 58(4), 163–164.

Numismaattisia matkakertomuksia, Prahan rahamuseo

Reissaillessani siellä sun täällä on minulla numismaatikkona päällimmäisenä mielessä luonnollisesti kohdalle osuvien paikkakuntien numismaattinen tarjonta. Prahassa olen vierailut jo lukuisia kertoja, ja tavanomaisten rahaliikkeiden lisäksi löysin tällä kertaa mitä upeimman numismaattisen kohteen, jonka haluankin jakaa lukijoiden kanssa.

Tsekin valtionpankin (Česká Národní Banka) pääkonttorissa Prahassa on vihdoinkin yleisölle avoinna koronapandemian aiheuttamien poikkeustoimien jälkeen mitä hienoin museonäyttely nimeltään Lidé a Peníze (People and Money eli Ihmiset ja Raha) arkipäivisin (maanantaista perjantaihin) kello 9:00 – 17:00 sekä myös lauantaisin 10:00 – 18:00. Sisäänkäynti on ilmainen ja saatavilla on sekä mainiota opastusta sekä erikseen pyydettyä hieno esittelyjulkaisu ČNB Czech National Bank Exposition People and Money (ISBN 978-80-87225-09-7), jossa käydään läpi koko mahtava näyttely vitriini vitriiniltä tekstein ja värikuvin.

Kuva 1. Česká Národní Banka, pääkonttori osoitteessa Na Příkopě 864/28 115 03 Prague 1. Kuva: ČNB, kuvan käsittely: Jorma Impola SeAMK.

Näyttely löytyy helposti: astut vain pääkonttorin pääovesta sisään, ilmoita turvamiehelle halusi vieraila näyttelyssä. Metallinpaljastimen jälkeen pääset aulaan, josta käännyt tiukasti oikealle ja pääset avomaisen oven kautta portaita alas alakerran holviin, jossa näyttely sijaitsee. Varaa aikaa ja kamera, nähtävää ja kuvattavaa riittää antiikin rahoista läpi alueen mitä kiehtovimman rahahistorian aina Tsekkoslovakian, Tsekin ja maailman metalli- ja setelirahoihin, väärennöksiä unohtamatta. Asiaa valaisevat 65 informatiivista vitriiniä, joissa siis nähtävää ja kuvattavaa riittää. Lisätietoja löydät täältä: <https://nc.cnb.cz/pub/en/exhibitions/people-and-money-exhibition-in-prague/>

Luonnollisesti koko näyttelyn kiistatta mielenkiintoisin näyttelyesine on suurin Euroopassa koskaan valmistettu (ja maailman toiseksi suurin Australian 1000 kilon painoisen 1 miljoonan Australian dollarin rahan jälkeen) kultaraha. Vuonna 2019 juhlistettiin Tsekissä Tsekkoslovakian kruunun 100-vuotisjuhlaa valmistamalla juhlan kunniaksi iso ja näyttävä 100 miljoonan tsekin kruunun (noin 4 miljoonaa €) kultainen juhlaraha metalliarvoltaan vajaat 7,5 miljoonaa €. Raha on kooltaan (paino 130,24 kiloa 999,9 o/oo kultaa, halkaisija 535 mm, paksuus 48 mm) varsin vaikuttava.

Kuva 2. Tsekin 100 miljoonan Tsekin kruunun juhlaraha vuodelta 2019. Tunnuspuolella vuosiluvun 1919 yläpuolella suunnittelijan tunnus OPPL. Kuva: Jorma Imppola SeAMK.

Rahan suunnitteli suunnittelukilpailun voittanut tunnettu rahojen suunnittelija Vladimir Oppl ja se valmistettiin yhteistyössä metallinjalostusyriety Metalor Technologies SA:n sekä Itävallan (Münze Österreich AG) ja Tsekin (Česka Mincovna A.S.) rahapajojen toimesta.

Kuva 3. Vasemmalla Essayeur Fondsur Metalor'in leima, sen vieressä Münze Österreich'in leima ja oikealla ja Česka Mincovna'n leima. Kuva: Jorma Imppola SeAMK.

Rahan valmistua aloitettiin valamalla (Essayeur Fondsur Metalor) iso 270-kiloinen kultakiekko, jonka halkaisija oli 555 mm ja paksuus 60 mm. Tämän jälkeen ahiosta työstettiin kolmessa vaiheessa (paino 1. työstövaiheen eli reunan rihlauksen jälkeen 210 kg, toisen kaiverrusvaiheen jälkeen 167 kg, kolmannen kaiverrusvaiheen jälkeen 131 kg) ja viimeistelyn sekä kiillotuksen jälkeen raha painoi lopulliset 130,24 kg.

Kuva 4. Rahan tunnuspuolen kaiverrustyö ja sen jälkeen seurannut kiillotusvaihe kuvattuna rahamuseon esittelytaulussa. Kuva: ČNB, kuvan käsittely: Jorma Imppola SeAMK.

Näyttelyssä on myöskin tarjolla ostettavaksi 50 Kc (tai 2 €) hintaan mainio muistoesine, eli 100 miljoonan tsekin kruunun kultarahan tyyliin tehty Tsekin kruunun 100-vuotismuistomitali.

Kuva 5. Satavuotisen Tsekin kruunun muistomitali. Paino 14 grammaa, halkaisija 30 mm, paksuus 2,5 mm. Materiaali ilmeisesti alumiinipronssia. Kuva: Jorma Imppola SeAMK.

Eli seuraavan kerran Prahassa käydessänne lyödätte sieltä tavanomaisten rahakauppojen ja mukavien oluttupien lisäksi numismaattisesti ja kulttuurillisestikin erinomaisen vierailukohteen.

PS. Älkääkä unohtako tutustua henkilökunnan avustuksella näyttelyssä kankaan alla olevaan “apina-ansaan”.